

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

HOTĂRÂRE

privind excepția de neconstituționalitate

a articolelor 7 alin. (2) lit. a) și 18 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 130 din 8 iunie 2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă

(limitarea exercițiului dreptului de proprietate asupra armelor)

(sesizarea nr. 238g/2024)

CHIȘINĂU

13 noiembrie 2025

HOTĂRÂREA PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE A ARTICOLELOR 7
ALIN. (2) LIT. A) ȘI 18 ALIN. (2) LIT. A) DIN LEGEA NR. 130 DIN 8 IUNIE 2012 PRIVIND
REGIMUL ARMELOR ȘI AL MUNIȚIILOR CU DESTINAȚIE CIVILĂ

În numele Republicii Moldova,
Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Liuba ȘOVA, *președinte de ședință*,
dlui Sergiu LITVINENCO,
dlui Ion MALANCIUC,
nei Viorica PUICA,
dlui Nicolae ROȘCA, *judcători*,
cu participarea nei Iulia Vartic, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 2 decembrie 2024,
Examinând sesizarea menționată în ședință publică,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,
Deliberând la 13 noiembrie 2025, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea hotărâre:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 7 alin. (2) lit. a) și 18 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 130 din 8 iunie 2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă, ridicată de dl avocat Alexandru Levinschi, în interesele dlui Dorin Damir, parte în dosarul nr. 3-997/2024, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

2. Sesizarea a fost trimisă la Curtea Constituțională de dl judecător Marcel Popescu de la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, pe baza articolului 135 alin. (1) lit. a) și lit. g) din Constituție.

3. Prin Decizia Curții Constituționale din 8 aprilie 2025, sesizarea a fost declarată admisibilă, fără a se prejudeca fondul cauzei.

4. În procesul examinării sesizării, Curtea Constituțională a solicitat opiniile Parlamentului, Președintelui Republicii Moldova, Guvernului, Procuraturii Generale și Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne.

5. La 12 noiembrie 2025, dl avocat Alexandru Levinschi, în interesele dlui Dorin Damir, a depus la Curtea Constituțională un supliment prin care și-a concretizat criticile de neconstituționalitate. Totodată, prin acest supliment, autorul a extins obiectul excepției de neconstituționalitate cu articolul 19 alineatele (1), (2) și (4) din Legea nr. 130 din 8 iunie 2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă.

6. În ședința publică a Curții a fost prezent reprezentantul autorului sesizării, dl avocat Alexandru Levinschi. Parlamentul a fost reprezentat de dl Serghei Pleșca, consultant principal în Serviciul reprezentare la Curtea Constituțională și organele de drept din cadrul Direcției generale juridice a secretariatului Parlamentului. Guvernul a fost reprezentat de dl Alexandru Bejan, secretar de stat al Ministerului Afacerilor Interne, și de dl Sergiu Țurcan,

șef-adjunct al Direcției juridice, șef al Secției reprezentare a Inspectoratului General al Poliției.

ÎN FAPT

7. Dl Dorin Damir a obținut mai multe permise de arme, care îi acordau dreptul de a deține sau de a purta și folosi arme letale sau neletale.

8. Prin Decizia nr. 80 din 4 noiembrie 2021, Inspectoratul Național de Securitate Publică i-a limitat dlui Dorin Damir exercițiul dreptului de proprietate prin aplicarea interdicției de posesie a armelor, pentru că are statut de învinuit pentru delapidarea averii străine, pentru abuz de putere sau abuz de serviciu, pentru divulgarea secretului de stat și trecerea ilegală a frontierei de stat, infracțiuni care sunt încriminate de articolele 191 alin. (4), 327 alin. (2), 344 alin. (1) și, respectiv, 362 alin. (1) din Codul penal.

9. Dl Dorin Damir a formulat la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani, o cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Național de Securitate Publică și Inspectoratului General de Poliție. Acesta îi cere instanței de judecată să anuleze Decizia INSP nr. 80 din 4 noiembrie 2021, prin care i-a fost limitat exercițiul dreptului de proprietate prin aplicarea interdicției de posesie a armelor, cu suspendarea dreptului de a deține arme și retragerea permiselor de portarmă. De asemenea, dl Dorin Damir solicită să-i fie recunoscut dreptul de deținere și port al armelor de foc și să-i fie restituite armele ridicate.

10. La 19 noiembrie 2024, în cadrul ședinței de judecată, dl avocat Alexandru Levinschi a ridicat, în interesele dlui Dorin Damir, excepția de neconstituționalitate a articolelor 7 alin. (2) lit. a) și 18 alin. (2) lit. a) din Legea privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă.

11. Printr-o încheiere din 27 noiembrie 2024, judecătorul cazului, dl Marcel Popescu, a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

A. Legislația pertinentă

12. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 21

Prezumția nevinovăției

„Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.”

Articolul 24

Dreptul la viață și la integritate fizică și psihică

„(1) Statul garantează fiecărui om dreptul la viață și la integritate fizică și psihică.

(2) Nimeni nu va fi supus la torturi, nici la pedepse sau tratamente crude, inumane ori degradante.

(3) Pedepsa cu moartea este abolită. Nimeni nu poate fi condamnat la o asemenea pedeapsă și nici executat.”

Articolul 26

Dreptul la apărare

„(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.”

Articolul 46

Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

(3) Avera dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă.

(4) Bunurile destinate, folosite sau rezultate din infracțiuni ori contravenții pot fi confiscate numai în condițiile legii.

(5) Dreptul de proprietate privată obligă la respectarea sarcinilor privind protecția mediului înconjurător și asigurarea bunei vecinătăți, precum și la respectarea celorlalte sarcini care, potrivit legii, revin proprietarului.

(6) Dreptul la moștenire a proprietății private este garantat.”

13. Prevederile relevante ale Legii nr. 130 din 8 iunie 2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă:

Articolul 7

Condițiile de acordare a permisului de procurare a armelor letale și neletale supuse autorizării și, după caz, a permisului de armă

„(1) Permisul de procurare a armelor letale și neletale supuse autorizării și, după caz, permisul de armă se acordă persoanelor prevăzute la art. 8 alin. (1) dacă nu se află în una din situațiile specificate la alin.(2) din prezentul articol și întrunesc cumulativ următoarele condiții:

a) au împlinit vârsta de 21 de ani;

b) au absolvit un curs de instruire teoretică și practică de mânăuire a armei de foc, organizat de o persoană juridică acreditată în domeniu, în condițiile legii, cu excepția personalului atestat sau în rezervă din cadrul autorităților administrației publice care au competențe în domeniul apărării naționale, securității statului și al ordinii publice, precum și din cadrul Centrului Național Anticorupție, al Procuraturii și al Administrației Naționale a Penitenciarelor;

c) declară pe proprie răspundere, în scris, că dispun de seif metalic fixat de podea sau de perete, precum și de condiții pentru asigurarea securității și a integrității armelor și a munițiilor;

d) sunt apte din punct de vedere psihologic și medical pentru a deține și a folosi arme și muniții;

e) au calitatea impusă de lege, atestată prin documente prevăzute în normele de aplicare a prezentei legi, în funcție de destinația armelor.

(2) Permisele prevăzute la alin. (1) nu se acordă persoanelor care se află în una din următoarele situații:

a) sunt învinuite sau inculpate în cauze penale pentru fapte săvârșite cu intenție, potrivit legislației în vigoare

[...].”

Articolul 18
Încetarea dreptului de posesie și
limitarea dreptului de proprietate asupra armelor

„[...]

(2) Limitarea dreptului de proprietate prin interdicția de posesie a armelor se aplică dacă titularul:

a) se află în una din situațiile specificate la art.7 alin.(2) lit. a), b) și/sau h);

[...].”

ÎN DREPT

I. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

14. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că normele contestate permit limitarea exercițiului dreptului de a deține și de a utiliza arme în cazul persoanei învinuite sau inculpate de comiterea unei infracțiuni cu intenție. Totuși, statutul de învinuit sau de inculpat nu confirmă comiterea infracțiunii imputate. Astfel, autorul consideră că aplicarea automată a unor restricții drastice, precum suspendarea dreptului de a deține armă, înainte de finalizarea procesului penal este disproporționată și îi încalcă prezumția de nevinovăție.

15. De asemenea, autorul menționează că, prin limitarea dreptului de a deține și de a purta arme, persoana rămâne fără instrumente de apărare împotriva unor eventuale atacuri la adresa integrității sale fizice și psihice, libertății și siguranței sale.

16. Mai mult, autorul afirmă că aplicarea normelor contestate reprezintă o ingerință în exercițiul dreptului de proprietate asupra armelor pe care le are.

17. Prin urmare, autorul susține că prevederile contestate sunt imprevizibile și contrare articolelor 21, 24, 25, 26, 46 și 127 din Constituție.

II. Argumentele autorităților și ale organizațiilor care și-au prezentat opiniile

18. În opinia sa, Parlamentul menționează că normele contestate sunt redactate de o manieră clară, accesibilă, urmăresc un scop legitim și sunt proporționale. Parlamentul afirmă că deținerea și folosirea armelor de foc este considerată, atât de jurisprudența Curții Constituționale, cât și de cea a Curții Europene, o activitate periculoasă care trebuie să angajeze obligația pozitivă a statului de a adopta măsuri apte să asigure siguranța publică. Așadar, fiind o atribuție a sa exclusivă, legislatorul a limitat prin lege dreptul de a deține arme.

19. Parlamentul susține că scopul acestei reglementări constă în diminuarea riscurilor și protejarea drepturilor altor persoane și a intereselor naționale. Măsura stabilită de prevederile contestate este adecvată în raport cu scopul urmărit, proporțională și necesară pentru atingerea acestuia. Mai mult, Parlamentul susține că acest scop nu poate fi atins prin implementarea unor măsuri mai puțin intruzive. De asemenea, în opinie se menționează că ingerința are un caracter provizoriu, aceasta încetând de drept, dacă persoana este achitată sau scoasă de sub urmărirea penală. Totuși, dacă persoana este condamnată,

ingerința devine permanentă, fapt care confirmă caracterul necesar și proporțional al acesteia.

20. Totodată, Parlamentul consideră că, deși autorul sesizării a susținut încălcarea dreptului de a deține arme, acesta nu a demonstrat în ce măsură prevederile contestate îi lezează dreptul de proprietate. Astfel, Parlamentul nu consideră că argumentele autorului reprezintă veritabile critici de neconstituționalitate. De asemenea, în opinie se menționează că Legea cu privire la regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă prevede posibilitatea înstrăinării armelor la un preț stabilit de proprietar. Astfel, proprietarul urmărit penal are posibilitatea să obțină contravaloarea în bani pentru arma care i-a fost ridicată. În fine, Parlamentul conchide că ingerința în dreptul de proprietate pe baza normei contestate este proporțională.

21. Guvernul menționează că prevederile contestate reprezintă o măsură de asigurare obligatorie, care urmărește să garanteze siguranța publică. În opinia Guvernului, prevederile contestate nu afectează niciun drept fundamental invocat de autorul sesizării. Mai mult, criticile pe care le formulează autorul sunt lipsite de argumente veritabile.

22. Totodată, Guvernul afirmă că, în Decizia sa nr. 67 din 18 mai 2021, Curtea Constituțională a constatat că Legea privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă oferă suficiente garanții în vederea salvagărdării dreptului de proprietate al deținătorului de arme. De asemenea, Guvernul susține că statele au o marjă largă de apreciere în privința stabilirii măsurilor referitoare la controlul achiziționării armelor și a munițiilor cu destinație civilă. Mai mult, Directiva (UE) 2021/555, a cărei transpunere o pretinde legea contestată, le permite statelor membre să stabilească măsuri mai stricte decât cele prevăzute în aceasta. Astfel, Guvernul invită Curtea să declare inadmisibilă sesizarea.

23. Procuratura Generală menționează că normele contestate restrâng dreptul persoanelor urmărite penal pentru comiterea unei infracțiuni cu intenție de a deține arme și poate fi considerată o limitare a dreptului de proprietate asupra armei. Această ingerință urmărește scopul de a proteja siguranța publică și de a preveni riscurile de violență. Ca o măsură mai puțin intruzivă, Procuratura Generală susține că ar putea exista un control periodic al riscurilor asociate cu posesia armelor până la pronunțarea unei hotărâri referitoare la vinovăția persoanei. De asemenea, măsura în discuție se limitează la persoanele învinuite sau inculcate de comiterea unei infracțiuni cu intenție, despre care se presupune că reprezintă un risc pentru siguranța publică. Așadar, Procuratura Generală consideră că măsura este proporțională și adecvată în raport cu scopul pe care îl urmărește.

24. În opinia Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne se menționează că armele sunt bunuri limitate în circuitul civil, iar instituirea unor restricții pentru obținerea permisului de a procura arme este justificată de marja largă de apreciere pe care o deține statul în acest domeniu. Astfel, în cazul suspendării dreptului de a deține arme pe baza normei contestate, statul a pus în aplicare un sistem riguros de măsuri efective, apte să prevină orice utilizare necorespunzătoare a armelor. De asemenea, opinia susține că limitarea dreptului de proprietate pe baza normei contestate reprezintă o imixtiune legală care urmărește să asigure buna desfășurare a procesului penal. Mai mult, această

limitare a dreptului de a deține arme va fi anulată în cazul încetării procesului penal sau al scoaterii de sub urmărire penală. Așadar, prevederile contestate stabilesc, mai curând, limitele legale de exercitare a dreptului de a deține arme și nu încalcă dreptul de proprietate.

III. Aprecierea Curții

A. Admisibilitatea

25. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea a constatat următoarele.

26. Excepția de neconstituționalitate, ridicată de avocatul unei părți în proces, a fost formulată de subiectul căruia i s-a acordat acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

27. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor Parlamentului, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă, ține de competența Curții Constituționale.

28. Articolele 7 alin. (2) lit. a) și 18 alin. (2) lit. a) din Legea privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă nu au făcut anterior obiectul controlului de constituționalitate. Legea reglementează limitarea exercițiului dreptului de proprietate prin aplicarea interdicției de posesie a armelor dacă titularul este învinuit sau inculpat în cauze penale pentru fapte comise cu intenție.

29. Cu referire la cererea din 12 noiembrie 2025, prin care autorul solicită extinderea obiectului sesizării (a se vedea § 5 *supra*), Curtea reamintește faptul că părțile la un proces de judecată sau reprezentanții lor pot extinde obiectul unei excepții de neconstituționalitate doar prin intermediul instanței de judecată și doar dacă sunt respectate condițiile stabilite în Hotărârea Curții Constituționale nr. 2 din 9 februarie 2016 (a se vedea HCC nr. 6 din 10 martie 2020, § 33; DCC nr. 59 din 5 iunie 2025, § 25).

30. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză de contencios administrativ în care se contestă o decizie de suspendare a dreptului de deținere și de folosire a armelor. Așadar, Curtea admite că normele contestate ar putea fi aplicate în prezenta cauză.

31. În sesizare, autorul a afirmat incidența articolelor 21 (*prezumția nevinovăției*), 24 (*dreptul la viață și la integritate fizică și psihică*), 25 (*libertatea individuală și siguranța persoanei*), 26 (*dreptul la apărare*), 46 (*dreptul la proprietate privată și protecția acesteia*) și 127 (*proprietatea*) din Constituție.

32. Referitor la incidența articolului 21 din Constituție, Curtea a menționat că acesta este corespondentul articolului 6 § 2 din Convenție, care garantează prezumția de nevinovăție. Pentru a examina o cerere pe baza articolului 6 § 2 în contextul procedurilor judiciare, Curtea Europeană stabilește, în primul rând, dacă procedurile în discuție implică soluționarea unei acuzații în materie penală în sensul jurisprudenței sale (a se vedea *Allen v. Regatul Unit* [MC], 12 iulie 2013, § 95).

33. În acest sens, în hotărârea *Ilinca v. România*, din 1 octombrie 2019, Curtea Europeană a reamintit că articolul 6 § 1 din Convenție este aplicabil sub aspectul civil în disputele referitoare la aplicarea prevederilor legii naționale privind achiziția și posesia armelor de foc (§ 20). Aplicarea articolului 6 § 1 din Convenție sub aspectul său civil presupune existența unei „dispute” cu privire la un „drept” despre care se poate afirma că este recunoscut în dreptul național, indiferent dacă este protejat sau nu de Convenție (a se vedea *Denisov v. Ucraina* [MC], 25 septembrie 2018, §§ 44).

34. Curtea a observat că, potrivit articolului 18 alin. (4) din Legea cu privire la regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă, retragerea permisului de armă este dispusă de organul de poliție competent dacă titularul se află în situațiile descrise de alineatele (1), (2) și (3) ale aceluiași articol. Așadar, în cazul retragerii permisului de armă pentru că titularul este învinuit sau inculpat în cauze penale pentru fapte comise cu intenție, organul de poliție doar confirmă că acesta se află într-o situație care impune retragerea permisului de portarmă. De asemenea, potrivit alin. (7) din același articol, această măsură poate fi contestată în modul stabilit de Codul administrativ. Prin urmare, prevederile contestate nu implică soluționarea unei acuzații în materie penală. Astfel, Curtea a constatat că articolul 21 din Constituție nu este incident în prezenta cauză.

35. Articolul 24 din Constituție prevede că statul îi garantează fiecărui om dreptul la viață și la integritate fizică și psihică. Nimeni nu va fi supus torturii, pedepselor sau tratamentelor crude, inumane ori degradante. Articolul 24 din Constituție trebuie interpretat prin prisma articolelor 2 și 3 din Convenția Europeană și a principiilor din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului în această materie (a se vedea DCC nr. 14 din 7 februarie 2023, § 26).

36. Referitor la incidența articolului 24 din Constituție, autorul susține că suspendarea dreptului său de posesie a armelor de foc îl lasă fără mijloace de apărare a integrității sale fizice și psihice. Totuși, Curtea a reținut că dreptul la viață și la integritate fizică și psihică nu impune garantarea unui drept de a purta arme de foc. Mai mult, folosirea armelor este o formă de activitate periculoasă care trebuie să angajeze obligația pozitivă a statelor de a adopta și de a implementa măsuri concepute să garanteze siguranța publică (a se vedea *Kotilainen și alții v. Finlanda*, 17 septembrie 2020, § 75). Prin urmare, articolul 24 din Constituție nu este incident în prezenta cauză.

37. Referitor la incidența articolelor 25 și 26 din Constituție, Curtea a observat că autorul excepției nu a raportat motivele prezentate în sesizare la aceste prevederi constituționale. De altfel, Curtea a reținut că simpla enumerare a unor dispoziții constituționale nu poate fi considerată o veritabilă critică de neconstituționalitate (a se vedea DCC nr. 67 din 18 mai 2021, § 26).

38. Articolele 46 alin. (1) și 127 din Constituție stabilesc obligația statului și a celorlalți titulari ai puterii publice să respecte proprietatea și să se abțină de la orice acțiune care ar aduce atingere acestui drept. În jurisprudența sa, Curtea a menționat că câmpul de aplicare al acestor articole este același cu câmpul de aplicare al articolului 1 din Protocolul nr. 1 la Convenția Europeană (a se vedea DCC nr. 19 din 21 martie 2024, § 24).

39. În acest sens, în cauza *Užkauskas v. Lituania*, 9 iulie 2020, în care reclamantului i-a fost retras permisul de armă pentru că prezenta un presupus

risc pentru societate, Curtea Europeană a fost chemată să analizeze caracterul echitabil al procedurilor privind contestarea acestei măsuri pe baza articolului 6 § 1 din Convenție. Deși reclamantul considera aplicabil articolul 6 § 1 din Convenție atât sub aspectul său penal, cât și sub aspectul civil, Curtea Europeană l-a considerat aplicabil doar în aspect civil. Aceasta a notat că revocarea permisului de armă îl obliga pe reclamant să predea armele pe care le deține autorităților statului pentru distrugere, în schimbul unei sume de bani. Astfel, în opinia Curții Europene, nu exista nicio îndoială privind exigența unei ingerințe într-un alt drept cu caracter civil, garantat de articolul 23 din Constituția Lituaniei și de articolul 1 din Protocolul nr. 1 la Convenție, adică în dreptul la protecția proprietății (§§ 31, 38).

40. Curtea a observat că, citite împreună, normele contestate stabilesc că limitarea exercițiului dreptului de proprietate prin interdicția de a poseda arme se aplică dacă titularul este învinuit sau inculpat în cauze penale pentru fapte comise cu intenție. Astfel, normele contestate vizează situația unei persoane care a obținut în mod legal dreptul de deținere sau de port și folosire a armelor. În acest sens, interdicția de posesie a armelor aplicată în legătură cu statutul său de învinuit sau de inculpat în cauze penale pentru fapte comise cu intenție reprezintă o limitare a exercițiului dreptului său de proprietate. Prin urmare, Curtea a constatat incidența articolelor 46 și 127 din Constituție.

41. În consecință, Curtea a considerat necesar să exercite controlul constituționalității articolelor 7 alin. (2) lit. a) și 18 alin. (2) lit. a) din Legea privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă prin prisma raționamentelor coroborate ale articolelor 46, 127 și 54 din Constituție, verificând, la analiza fondului cauzei, caracterul justificat al limitării dreptului de proprietate.

B. Fondul cauzei

42. Principiile generale deduse din jurisprudența Curții Europene referitoare la controlul utilizării proprietății au fost rezumate de Curtea Constituțională în Hotărârea sa nr. 6 din 16 aprilie 2025, §§ 43-44. Astfel, Curtea va analiza, la modul abstract, dacă prevederile contestate de autor respectă standardul calității legii, dacă urmărește un scop legitim și dacă asigură un echilibru corect între cerințele interesului general al comunității și cerințele de protecție a drepturilor fundamentale ale persoanei.

i) Referitor la respectarea standardului calității legii

43. Potrivit articolului 54 alin.(2) din Constituție, exercițiul drepturilor și al libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor „prevăzute de lege”. Principiul legalității presupune îndeplinirea standardului calității prevederilor legale aplicabile.

44. Prevederile supuse controlului constituționalității se regăsesc în Legea privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă, publicată pe 26 octombrie 2012, în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, și, prin urmare, îndeplinesc condiția accesibilității.

45. Articolele 7 alin. (2) lit. a) și 18 alin. (2) lit. a) din Legea privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă stabilesc că titularului dreptului de

proprietate asupra armelor care este învinuit sau inculpat în cauze penale pentru fapte comise cu intenție îi este interzis să posedze arme.

46. Așadar, Curtea observă că textele normelor contestate nu ridică vreo problemă din perspectiva standardului calității legii, fiind accesibile, clare și previzibile. Curtea precizează că exigența legalității ingerinței este îndeplinită.

ii) Referitor la legitimitatea scopurilor urmărite și la legătura rațională dintre acestea și prevederile normative contestate

47. Curtea reiterează că una dintre condițiile obligatorii pe care trebuie să le respecte ingerințele în dreptul de proprietate garantat de articolul 46 este ca acestea să urmărească cel puțin un scop legitim prevăzut de articolul 54 alin. (2) din Constituție.

48. Curtea observă că, în opiniile prezentate, autoritățile au susținut că prevederile contestate urmăresc scopurile legitime privind protecția drepturilor altor persoane și intereselor naționale (§ 19 *supra*), asigurarea siguranței publice (§ 21, § 23 *supra*), buna desfășurare a procesului penal (§ 24 *supra*).

49. Potrivit prevederilor contestate, limitarea exercițiului dreptului de proprietate asupra armelor prin interdicția de posesie a armelor este aplicabilă în cazul persoanei care deține în proprietate arme și care este învinuită sau inculpată de comiterea unei infracțiuni cu intenție. Astfel, Curtea consideră că interdicția de posesie a armelor în acest caz urmărește buna desfășurare a procesului penal și protecția drepturilor altor persoane. Aceste scopuri pot fi subsumate scopurilor legitime de prevenire a comiterii infracțiunilor și de protecție a drepturilor, libertăților și demnității altor persoane prevăzute de articolul 54 alin. (2) din Constituție. Prin urmare, Curtea trece la următoarea etapă a testului proporționalității.

iii) Dacă normele contestate respectă un echilibru corect între interesele generale ale comunității și protecția dreptului de proprietate privată

50. Ingerințele în exercițiul dreptului de proprietate trebuie să asigure un echilibru corect între interesul general al comunității și protecția drepturilor fundamentale ale persoanei. Prin urmare, trebuie să existe o relație rezonabilă de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit. Echilibrul necesar nu va fi asigurat dacă persoanele trebuie să suporte o sarcină individuală excesivă (a se vedea HCC nr. 6 din 16 aprilie 2025, § 56).

51. Totodată, Curtea Europeană menționat că autoritățile naționale se bucură de o marjă largă de apreciere atunci când stabilesc măsuri legislative care introduc un control al utilizării proprietății în interesul sănătății sau siguranței publice (a se vedea *C.E.M. Firearms Limited și Bradford Shooting Centre și 11 alții v. Regatul Unit*, 26 septembrie 2000).

52. Mai mult, Curtea Europeană a menționat că nu există nicio îndoială că folosirea armelor de foc presupune un nivel înalt de risc pentru dreptul la viață, de vreme ce orice tip de conduită greșită, nu doar cu intenție, ci și din neglijență, care implică folosirea armelor de foc, poate avea consecințe fatale pentru victime, iar riscul ca asemenea arme să fie folosite pentru a comite fapte penale în mod deliberat este și mai serios. Așadar, în contextul activităților care pot prezenta un risc pentru viață din cauza caracterului periculos al acestora, statele

sunt obligate să adopte măsuri rezonabile pentru a asigura siguranța persoanelor. Măsurile în discuție trebuie să reglementeze licențierea, organizarea, funcționarea, securitatea și supravegherea activității. De asemenea, autoritățile naționale trebuie să stabilească un șir de măsuri preventive adecvate orientate spre siguranța ordinii publice (a se vedea *Kotilainen și alții v. Finlanda*, 17 septembrie 2020, § 66, § 67, § 75).

53. În cauza *Svrtan v. Croatia*, hotărârea din 3 decembrie 2024, care viza eșecul autorităților naționale de a pune în aplicare un sistem riguros de garanții adecvate și efective concepute să combată și să prevină orice utilizare abuzivă sau periculoasă a armelor de foc, Curtea Europeană a reiterat obligația pozitivă a statelor, pe baza articolului 2 din Convenție referitoare la controlul activităților periculoase (§ 91). Deși Curtea Europeană nu a putut constata existența unui risc real și imediat pentru viața victimei, pe care autoritățile naționale îl cunoșteau sau trebuiau să-l cunoască, lipsa unor acțiuni prompte și decisive și neconformarea acestora cu obligația specială de diligență în protecția siguranței publice au condus la constatarea încălcării articolului 2 din Convenție (§ 99).

54. De asemenea, Curtea notează că Legea nr. 130 din 8 iunie 2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă conține o clauză de armonizare, care afirmă că transpune mai multe prevederi ale Directivei (UE) 2021/555 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 martie 2021 privind controlul achiziționării și deținerii de arme (text codificat), astfel cum a fost modificată ultima dată prin Rectificarea la Directiva (UE) 2021/555 a Parlamentului European și a Consiliului din 24 martie 2021 privind controlul achiziționării și deținerii de arme din 13 octombrie 2022. Potrivit pct. 18 din preambulul Directivei (UE) 2021/555, ca o regula generală, trebuie interzisă achiziția armelor de foc de către persoanele condamnate printr-o hotărâre judecătorească definitivă pentru comiterea unor infracțiuni grave. Totodată, articolul 6 alin. (1) din această Directivă stabilește că statele membre trebuie să permită achiziția și posesia armelor doar de către persoanele care au un motiv întemeiat și care au cel puțin 18 ani și în privința cărora este puțin probabil că prezintă un pericol pentru propria persoană și pentru alte persoane, pentru ordinea sau siguranța publică; condamnarea pentru comiterea unei infracțiuni cu intenție și cu violență trebuie considerată un indicator al unui asemenea pericol. Mai mult, articolul 3 din această Directivă le recunoaște statelor membre prerogativa de a adopta măsuri mai stricte decât cele prevăzute în articolul 6.

55. Astfel, Curtea reține că atât Convenția Europeană a Drepturilor Omului, cât și Directiva (UE) 2021/555 le impune statelor să intervină cu măsuri restrictive în privința achiziționării și posesiei armelor de foc de către persoanele care ar putea prezenta un pericol pentru sine, pentru alte persoane și pentru ordinea sau siguranța publică.

56. În acest sens, Curtea observă că, potrivit normelor contestate, limitarea exercițiului dreptului de proprietate asupra armelor prin interdicția de posesie a armelor intervine în cazul în care titularul acestui drept este învinuit sau inculpat de comiterea unei infracțiuni cu intenție. În acest caz, dreptul de deținere sau de port și de folosire a armelor a persoanei vizate de această limitare va fi suspendat pentru întreaga perioadă în care este învinuită sau inculpată de comiterea unei infracțiuni cu intenție (articolul 19 alin. (2) din Lege). Pe perioada suspendării

dreptului de deținere sau de port și de folosire a armelor, permisul de armă se retrage de către organul de poliție care a dispus măsura, iar armele și întreaga cantitate de muniții deținute se depun în 24 de ore la organul de poliție în a cărui rază de competență teritorială titularul își are domiciliul, cu excepția situației în care acestea se ridică de către organul de poliție (a se vedea articolul 19 alin. (4) din Lege).

57. Totuși, conform articolului 19 alin. (5) din Lege, suspendarea încetează la data la care titularul dreptului de deținere sau de port și de folosire a armelor nu mai are calitatea de învinuit sau inculpat pentru infracțiuni comise cu intenție, iar permisul de armă, armele și munițiile i se restituie. Prin urmare, încetarea urmăririi penale sau pronunțarea unei sentințe de achitare conduce la încetarea suspendării dreptului de deținere sau de port și de folosire a armelor.

58. Curtea notează că, deși limitarea operează pe baza legii de o manieră automată, aceasta este aplicabilă doar în privința persoanelor învinuite sau inculcate de comiterea unei infracțiuni cu intenție și are un caracter temporar. Având prerogativa constituțională de a reglementa infracțiunile, legislatorul a calificat infracțiunile comise cu intenție ca prezentând un pericol social mai mare și care, de regulă, produc consecințe mai severe. Comiterea infracțiunii cu intenție presupune că făptuitorul își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, le-a dorit sau admitea, în mod conștient, survenirea acestor urmări (a se vedea articolul 17 din Codul penal). Astfel, legislatorul a stabilit în mod neechivoc că cercul subiecților vizați de această limitare îl reprezintă doar persoanele care au încălcat în mod deliberat legea penală. Prin urmare, limitarea în discuție nu este aplicabilă persoanelor învinuite sau inculcate de comiterea oricăror infracțiuni, *i.e.* infracțiunile comise din neglijență, și nici nu se extinde în afara unei acuzații privind comiterea unei infracțiuni cu intenție.

59. Curtea observă că legislatorul național la adoptarea normei contestate s-a ghidat de principiul precauției, potrivit căruia „[...] în cazul în care persistă anumite incertitudini cu privire la existența sau la întinderea unor riscuri privind sănătatea persoanelor, pot fi luate măsuri de protecție fără a trebui să se aștepte demonstrarea deplină a caracterului real și grav al acestor riscuri. Atunci când se dovedește imposibilă determinarea cu certitudine a existenței sau a întinderii riscului invocat, din cauza naturii neconcludente a rezultatelor studiilor efectuate, dar persistă probabilitatea unui prejudiciu real pentru sănătatea publică în ipoteza realizării riscului, principiul precauției justifică adoptarea unor măsuri restrictive” (a se vedea cauzele Curții de Justiție a Uniunii Europene: *Swedish Match AB v. Secretary of State for Health*, C-151/17, 22 noiembrie 2018, § 38; *Giovanni Pesce și alții v. Presidenza del Consiglio dei Ministri și alții*, C-78/16 și C-79/16, 9 iunie 2016, § 47; *Neptune Distribution SNC v. Ministre de l'Économie et des Finances*, C-157/14, 17 decembrie 2015, §§ 81-82).

60. Așadar, Curtea menționează că limitarea posesiei armelor impusă de norma contestată nu reprezintă decât o măsură de siguranță orientată spre asigurarea ordinii publice. În consecință, Curtea constată că limitarea dreptului de proprietate stabilită de prevederile contestate asigură un echilibru corect între

HOTĂRÂREA PRIVIND EXCEPȚIA DE NECONSTITUȚIONALITATE A ARTICOLELOR 7
ALIN. (2) LIT. A) ȘI 18 ALIN. (2) LIT. A) DIN LEGEA NR. 130 DIN 8 Iunie 2012 PRIVIND
REGIMUL ARMELOR ȘI AL MUNIȚIILOR CU DESTINAȚIE CIVILĂ

interesele concurente, *i.e.* interesele generale ale comunității și protecția dreptului de proprietate privată.

61. Totodată, în contextul nivelului înalt de risc pentru viață inerent utilizării armelor de foc, al obligației statului de a stabili un șir de măsuri preventive adecvate, orientate spre siguranța publică, și al obligației speciale de diligență care le revine autorităților naționale în protecția siguranței publice, Curtea reține că prevederile criticate sunt necesare într-o societate democratică.

62. Prin urmare, având în vedere marja discreționară largă a statului în domeniul reglementării controlului utilizării armelor, caracterul adecvat al măsurii în raport cu scopul urmărit, precum și caracterul ei limitat în timp, Curtea consideră că prevederile contestate nu afectează în mod disproporționat dreptul de proprietate garantat de articolele 46 și 127, combinate cu articolul 54 din Constituție.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) lit. a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 37 și 38 alin. (1) lit. e) și alin. (2) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

HOTĂRĂȘTE:

1. *Se respinge* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 7 alin. (2) lit. a) și 18 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 130 din 8 iunie 2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă, ridicată de dl avocat Alexandru Levinschi, în interesele dlui Dorin Damir, parte în dosarul nr. 3-997/2024, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul Râșcani.

2. *Se recunosc constituționale* articolele 7 alin. (2) lit. a) și 18 alin. (2) lit. a) din Legea nr. 130 din 8 iunie 2012 privind regimul armelor și al munițiilor cu destinație civilă.

3. Prezenta hotărâre este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte de ședință

Liuba ȘOVA

Chișinău, 13 noiembrie 2025
HCC nr. 14
Dosarul nr. 238g/2024